

Organizații pentru drepturile omului condamnă acțiunile violente din timpul protestelor de la 7 aprilie

Mai multe organizații care militează pentru drepturile omului au lansat miercuri, 8 aprilie, o declarație comună prin care condamnă acțiunile violente și de vandalism, care au avut loc în cadrul manifestațiilor din Chișinău, în preajma și în incinta clădirilor Președinției și Parlamentului R. Moldova la 7 aprilie, transmite Info-Prim Neo.

Totodată, organizațiile încurajează întrunirile și manifestările publice pașnice, care sunt necesare în promovarea și consolidarea democrației în R. Moldova. „Puterea cuvântului și a voinței pașnice sunt de neînvins în calea consolidării democrației adevărate. Democrația adevărată are ca scop schimbarea societății, însă nu prin forță sau violență. Violența induce stare de frică, încălcarea drepturilor altor persoane, compromite dezvoltarea liberă a societății”, se arată în declarație.

Organizațiile cheamă autoritățile publice să asigure securitatea oamenilor care doresc să-și exprime opinia public. „La fel, solicităm autorităților publice să demonstreze fermitate în raport cu acțiunile unor actori iresponsabili, criminali, care duc spre violență”, a declarat într-o conferință de presă la Info-Prim Neo Sergiu Ostaf, directorul executiv al Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CreDO).

Potrivit lui, CReDO deține probe video care demonstrează clar că anumite persoane au provocat degenerarea manifestațiilor cu caracter pașnic în violență. „O bună parte din protestatari nu au avut intenții violente, dar anumite elemente, actori, au instigat mulțimea înfierbântată la acțiuni de vandalism. Această nu scuză, însă, ceea ce s-a întâmplat”, a spus Ostaf.

Ion Manole, președintele Asociației „Promo-Lex”, a reiterat că autoritățile poartă întreaga responsabilitate pentru cele întâmplate. „Autoritățile nu au vrut sau nu au putut să facă față evenimentelor. Este o situație care ridică foarte multe semne de întrebare. Faptul că s-a permis vandalizarea instituțiilor de stat denotă că autoritățile știau despre aceste acțiuni, dar nu au întreprins nimic pentru a le preveni”, a spus Manole.

Antonița Fonari, secretarul general al Consiliului Național al ONG din R. Moldova, a condamnat autoritățile pentru faptul că au expus cei mai tineri polițiști și i-au lăsat singuri în fața mulțimii furioase, dar și partidele de opoziție, care au sprijinit manifestații, dar nu au știut să-i cheme la ordine.

Președintele Centrului Național al Tinerilor din Moldova (CNTM), Vera Țurcanu, a lansat un apel către toți tinerii să se abțină să participe la aceste acțiuni cu caracter provocator.

Sergiu Neicovcen, director al Centrului „Contact”, a chemat cât mai multe organizații să se alăture apelului organizațiilor semnatare a declarației.

De asemenea, ONG-urile cheamă liderii partidelor politice să demonstreze atitudine responsabilă și să nu facă declarații, care ar putea incita spiritele, ci să cheme societatea la dialog. Mass-media este îndemnată să informeze corect și responsabil despre acțiunile desfășurate și să asigure diversitatea opiniilor existente.

Declarația a fost semnată de către 11 organizații

neguvernamentale, care fac parte din Consiliul Național al ONG din R. Moldova.

www.info-prim.md

Coaliția 2009: Alegeri incorecte și parțial libere. Proces electoral viciat înaintea votării

Coaliția civică pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” consideră că alegerile parlamentare din R. Moldova din data de 5 aprilie 2009 – NU au fost corecte și, luând în considerare în special situația alegătorilor din Transnistria – NU au fost libere în totalitate.

Aceasta este poziția comună a celor peste 70 de organizații neguvernamentale, care fac parte din Coaliția 2009, transmite Info-Prim Neo.

Potrivit Coaliției 2009, campania electorală a fost marcată de multiple încălcări ale legislației electorale: utilizarea resurselor publice (cel puțin 41 de cazuri dovedite) și presiuni și influențe asupra concurenților electorali (cel puțin 21 de cazuri dovedite) și a alegătorilor (cel puțin 33 de cazuri dovedite).

Posturile publice cu acoperire națională Moldova 1 și Radio

Moldova au favorizat preponderent partidul de guvernământ în buletinele de știri, care au fost transformate în instrumente de manipulare și propagandă în beneficiul PCRM și în detrimentul partidelor de opoziție. Încălcări similare au fost înregistrate și în cazul posturilor private NIT, N4, EU TV și Antena C, limitând astfel posibilitățile tuturor concurenților electorali să-și expună platformele și punctele de vedere în diverse probleme. „Astfel, putem concludiona că nu a fost asigurat pluralismul politic în timpul campaniei electorale”, se arată în raportul final al Coaliției 2009.

Coaliția 2009 mai semnalează continuarea campaniei electorale în afara perioadei legale. În ziua de 4 aprilie 2009 mai multe televiziuni au reluat emisiuni în cadrul cărora se făcea agitație electorală în favoarea sau defavoarea unor concurenți electorali: EUTV, N4 , NIT, PRO TV, TV 7. De asemenea, Agenția informațională de stat „Moldpres” a favorizat PCRM în ziua alegerilor, când a difuzat știri despre cum au votat Vladimir Voronin, Marian Lupu și Zinaida Greceanâi – primele trei persoane pe lista PCRM. În același timp, Moldpres nu a transmis nicio știre despre votul celorlalți concurenți electorali.

Potrivit datelor oficiale, preluate de CEC de la Serviciul de Grăniceri, 627 959 de moldoveni se află în mod constant peste hotare. Având în vedere faptul că numărul acestor cetățeni constituie cel puțin 20% din totalul alegătorilor, Coaliția 2009 consideră că numărul de 33 de secții deschise peste hotare au fost insuficiente pentru a le crea acestora condițiile optime de exercitare a dreptului la vot. Coaliția 2009 reamintește că în raportul final de monitorizare a alegerilor parlamentare din 2005, organizațiile neguvernamentale au recomandat autorităților să întreprindă măsurile necesare în vederea asigurării dreptului la vot pentru cetățenii R. Moldova aflați peste hotare în scrutinele viitoare.

În regiunea transnistreană a R. Moldova aceste nereguli au

fost mult mai grave. Pentru aproximativ 10% dintre alegătorii moldoveni (cei din această regiune) nu au fost asigurate condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot de către autorități, lipsind cu desăvârșire orice fel de activități specifice campaniei electorale (dezbateri, întâlniri cu alegătorii, afișaj electoral). Alegătorii din regiune nu au fost informați de către autoritățile R. Moldova cu privire la secțiile de votare la care sunt arondați sau de faptul că se votează unde au reședința, și nu domiciliul. Un alt aspect deosebit de grav constă în numărul redus de secții de votare deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană comparativ cu numărul mult mai mare de alegători.

Coaliția 2009 atrage atenția asupra faptului că genul de nereguli semnalate la alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 sunt similare celor menționate în rapoartele din 2005 ale Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte – Coaliția 2005, însă în cei 4 ani autoritățile nu au întreprins eforturi pentru îmbunătățirea acestei stări de fapt.

Coaliția 2009 este o uniune benevolă de organizații neguvernamentale din R. Moldova care au drept scop să contribuie la asigurarea unor alegeri libere, corecte, transparente și democratice ale Parlamentului R. Moldova și continuă activitățile de promovare a unor alegeri libere și corecte demarate de Coaliția 2005 și 2007. La moment Coaliția 2009 întrunește peste 70 de organizații neguvernamentale.

www.info-prim.md

Promo-LEX: Rezultatele celui

de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru perioada 19 martie – 2 aprilie 2009

Chișinău, 3 Aprilie 2009 – Asociația „Promo-LEX” membră a Coaliției Civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” a prezentat cel de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru

perioada 19 martie – 2 aprilie 2009.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Sumarul Raportului

În mare parte constatările și recomandările formulate în Primul Raport de monitorizare elaborat de Promo-LEX, pentru perioada 10 februarie – 18 martie 2009, nu au fost luate în calcul.

CEC a repartizat pentru cele 10 secții de votare, deschise pentru 223580 alegători din regiunea transnistreană doar 14500 buletine de vot, iar birourile electorale nu au desfășurat activități de informare a acestora privind data, locul și modalitatea exercitării dreptului la vot.

În s. Corjova acțiunile reprezentanților administrației separatiste exercită presiuni și amenință alegătorii, membrii organelor electorale și ai administrației publice locale. Agrăvându-se situația, CEC a efectuat o vizită de documentare și a emis un apel adresat autorităților constituționale, misiunilor diplomatice și internaționale, inclusiv de observare. Cu 2 zile înainte a zilei alegerilor, secția de votare nr.5 din Corjova rămâne deocamdată fără inventarul electoral necesar, iar situația foarte tensionată.

Comisia Unificată de Control nu este în stare să asigure monitorizarea și controlul asupra evenimentelor ce au loc în Zona de Securitate și alte zone ale regiunii transnistrene.

În regiunea transnistreană sunt exercitate de către administrația regională presiuni asupra alegătorilor în vederea neparticipării lor la votare. De asemenea, au fost observate numeroase cazuri de intimidare și presiuni exercitate asupra funcționarilor locali și alegătorilor.

Posturile de control împiedică concurenții să transporte în regiune materialele cu caracter electoral, iar organele de forță din Transnistria desfășoare activități de prevenire și curmare a agitației electorale.

În mare parte, populația regiunii nu a avut acces la informațiile cu caracter electoral, nu au avut loc dezbateri sau întruniri electorale cu participarea concurenților. Mass-media regională a reflectat tendențios și în termeni negativi informația despre situația electorală din Republica Moldova.

Recomandările Promo-LEX

Asigurarea secțiilor de votare deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană cu un număr suficient de buletine de vot

Respectarea de către Comisia Unificată de Control a legislației naționale și a documentelor internaționale

Informarea și educarea electorală a cetățenilor regiunii transnistrene. Informarea cetățenilor cu drept de vot despre

data alegerilor, locul și modalitatea exercitării dreptului la vot

Asigurarea secțiilor de votare cu inventar electoral necesar
Asigurarea securității tuturor secțiilor de votare, inclusive a celor deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană

Investigarea tuturor situațiilor și a cazurilor de încălcare a drepturilor electorale de către organele competente și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare

Asigurarea cu asistență juridică calificată, gratuită din partea statului pentru a persoanele reținute sau persecutate de către reprezentanții structurilor de forță

Versiunea integrală a raportului în varianta română poate fi accesată [aici](#)

Democratizarea R. Moldova poate juca un rol decisiv în procesul de soluționare a ecuației transnistrene, Promo-LEX

Democratizarea R. Moldova, în special în stânga Nistrului, poate juca un rol decisiv în procesul de soluționare a ecuației transnistrene. O declarație în acest sens a făcut președintele Asociației pentru drepturile omului „Promo-LEX”, Ion Manole, în cadrul Conferinței „Regiunea Marea Baltică –

Marea Neagră după războiul din Georgia și în mijlocul unei recesiuni economice globale”, care a avut loc la Iași, România, transmite Info-Prim Neo.

În discursul său, Ion Manole a subliniat rolul societății civile în democratizarea regiunii transnistrene. „Democratizarea regiunii și respectarea drepturilor omului sunt noțiuni indispensabile. Situația drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în această zonă din perioada 1992 și până în prezent rămâne una extrem de alarmantă. Strategia și interesul regimului de la Tiraspol, precum și a susținătorilor săi din exteriorul țării, a fost de a sustrage atenția autorităților constituționale și a comunității internaționale de la abordarea unor astfel de probleme. În spatele unui pretins și imitat proces de negocieri, au fost create condiții perfecte pentru consolidarea regimului separatist, ignorându-se cu desăvârșire problemele și condițiile ce țin de asigurarea respectării drepturilor elementare ale persoanelor rămase în teritoriul controlat de către un regim ilegal”, a spus președintele „Promo-LEX”.

„Este inexplicabil faptul că atât autoritățile constituționale cât și comunitatea internațională nu au abordat sub acest aspect problema respectivă, cel puțin din considerentul că în fruntea regimului de la Tiraspol, care după cum se știe a preluat controlul asupra regiunii prin violențe militare, s-au aflat și continuă să reprezinte interesele populației rămasă ostatică persoane aflate în căutare internațională pentru comiterea unor crime”, a mai spus Ion Manole.

Potrivit lui, o altă problemă rămâne lipsa investigațiilor evenimentelor din perioada 1990-1992, cu excepția deciziei CEDO în cauza Ilașcu ș.a. contra R. Moldova și Federației Ruse. „Numeroasele studii, inclusiv ale Asociației Promo-LEX și în special ale Baroului Avocaților din New York, rămân nevalorificate și fără atenția cuvenită din partea structurilor constituționale și a organizațiilor

internaționale pentru apărarea drepturilor omului. Din această cauză, periodic regimul de la Tiraspol continuă să admită încălcarea în masă a drepturilor omului, fiind conștient de faptul sancțiunile se vor limita la scurtele și neputincioasele proteste ale autorităților constituționale, societății civile și comunității internaționale”, a relevat Manole.

El a accentuat că societatea civilă poate și trebuie să joace un rol important în procesul de democratizare a regiunii, însă pentru aceasta este necesară o strategie comună a comunității donatoare în primul rând. De asemenea, aceasta trebuie coordonată cu autoritățile constituționale și ONG-urile active în această zonă. Totodată, democratizarea regiunii este imposibilă fără o reală democratizare a teritoriului aflat sub jurisdicție constituțională, iar democratizarea R. Moldova per-ansamblu este tot mai dificilă fără implicarea și colaborarea cu vecinii: Ucraina și România.

Primarul satului Corjova (r. Dubăsari), Valeriu Mițul, a relatat situația din această localitate și problemele locuitorilor, ulterior fiind enumerate și consecințele acestei stări de fapt, generând discuții aprinse la acest subiect.

Conferința regională a fost organizată de Fundația Moldova (SUA) și Institutul pentru Științe Politice și Relații Internaționale în cooperare cu Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității din București (România). Potrivit președintelui Fundației Moldova, Vlad Spânu, scopul conferinței regionale a fost inițierea unui dialog privind cooperarea regională în cadrul Inițiativei Marea Baltică-Marea Neagră. În mod special, inițiativa își propune să scoată în evidență necesitatea cooperării privind eficiența energetică, cooperare economică, comerț și turism, dezvoltarea unei elite noi, atrăgând tineretul pentru a promova supremația legii, drepturile omului, transparența, responsabilitatea.

textul complet al declarației D-lui Ion Manole poate fi

accesat [aici.](#)

<http://www.info-prim.md/?x=&y=22382>

[Conferința regională din 27 martie, de la Iași](#)

La 31 martie 2009, Curtea Europeană a pronunțat hotărârile Hyde Park și alții c. Moldovei (cererea nr. 33482/06), Hyde Park și alții c. Moldovei (nr. 2) (cererea nr. 45094/06) și Hyde Park și alții c. Moldovei (nr. 3) (cererea nr. 45095/06)

În fața Curții, reclamanții au fost reprezentați de către Alexandru Postica, avocat din Chișinău, jurist la Asociația "Promo-LEX".

În aceste cauze, reclamanții sunt organizația neguvernamentală Hyde Park, care era înregistrată la momentul evenimentelor la Ministerul Justiției, și 5 membri ai organizației, Gheorghe LUPUȘORU, Anatol HRISTEA-STAN, Mariana GĂLESCU, Alina DIDILICĂ și Oleg BREGA. La 2 iunie 2008 organizația Hyde Park a încetat

să existe de drept. Ea a activat în continuare ca asociație obștească neînregistrată. Aceasta din urmă și-a exprimat intenția de a menține cererea depusă de predecesorul său. Reclamanții s-au plâns de refuzul autorităților de a autoriza demonstrații pașnice, și anume, la 5 ianuarie 2005, în fața Ambasadei României, pentru a protesta împotriva politicii României în privința studenților moldoveni (cererea nr. 33482/06); la 14 octombrie 2005, într-un parc din Chișinău, în susținerea libertății de exprimare (cererea nr. 45094/06); și la 25 februarie 2006, în fața Parlamentului, împotriva modului „netransparent” în care a avut loc selectarea în 2006 a reprezentantului Moldovei la concursul de muzică Eurovision (cererea nr. 45095/06).

În primul caz Consiliul municipal Chișinău a respins autorizarea întrunirii pe motiv că carerea este „neîntemeiată și nedorită, deoarece Guvernul Român decidea supra finanțării studiilor cetățenilor Republicii Moldova în România și, prin urmare, acesta trebuia să decidă asupra cererii de autorizare în întrunirii”. Cea de-a doua cerere de autorizare a întrunirii a fost respinsă pe motiv că, pentru în aceeași zi, care era o zi de sărbătoare, în centrul Chișinăului, inclusiv în parcul vizat, au fost programate mai multe evenimente. În ultima cauză autorizarea întrunirii a fost refuzată pe motiv că Parlamentul nu era responsabil de organizarea preselecției și deoarece selectarea a avut loc deja.

În toate cele 3 cauze, reclamanții au invocat violarea art. 11 CEDO (libertatea de întrunire și asociere) și a art. 6 § 1 CEDO (dreptul la un proces echitabil).

În ceea ce privește admisibilitatea, Curtea notat că organizația Hyde Park nu mai există ca o organizație înregistrată. Totuși, acest fapt nu constituie o piedică pentru a examina cererile și în privința acestui reclamant, deoarece nu s-a contestat niciodată faptul că organizația nou-creată are dreptul să ceară menținerea cererii, iar Curtea nu găsește vreun motiv pentru a decide altfel, și deoarece faptul

neînregistrării asociației nu poate afecta prin sine dreptul reclamantului de a menține cererea (mutatis mutandis, Christians against Racism and Fascism v. the United Kingdom, nr. 8440/78, decizia Comisiei din 16 iulie 1980, Decisions and Reports 21, p. 138).

Curtea a constatat, în toate cele 3 cauze, în unanimitate, violarea art. 11 CEDO.

Curtea a notat că deciziile de respingerii a cererilor Hyde Park de organizare a întrunirilor a constituit o ingerință în drepturile garantate de art. 11 CEDO. O astfel de ingerință va constitui o violare a art. 11, cu excepția cazului când ea a fost „prevăzută de lege”, a urmărit unul sau mai multe scopuri legitime prevăzute de paragraful 2 și a fost „necesară într-o societate democratică” pentru atingerea acestor scopuri.

În privința legalității ingerinței, Curtea a notat că, potrivit art. 14 al Legii cu privire la organizarea și desfășurarea întrunirilor din 21 iunie 1995, Consiliul municipal Chișinău era obligat de a expune în scris motivele refuzului de a permite organizarea manifestațiilor. Potrivit art. 12 (6) al Legii cu privire la întruniri, o cerere poate fi respinsă doar dacă Consiliul municipal avea dovezi că art. 6 și 7 ale Legii cu privire la întruniri puteau fi încălcate cu consecințe grave pentru societate. Deciziile Consiliului municipal nu par să se bazeze pe motivele prevăzute de art. 6 și 7 ale Legii cu privire la întruniri. Aceasta în sine poate constitui un temei suficient pentru a constata că măsurile nu erau „prevăzute de lege”. Totuși, Curtea a considerat că această chestiune este legată de chestiunea dacă ingerințele erau „necesare într-o societate democratică”. Curtea nu a considerat necesar de a examina dacă ingerințele urmăreau un scop legitim și a trecut imediat la examinarea proporționalității ingerinței.

Referindu-se la caracteristicile unei „societăți democratice”, Curtea a acordat o importanță specială pluralismului, toleranței și viziunilor largi. În acest context, ea a statuat

că, deși uneori interesele individuale trebuie subordonate celor ale unui grup, democrația nu înseamnă pur și simplu că opiniile majorității trebuie întotdeauna să prevaleze: trebuie să fie găsit un echilibru, care să asigure un tratament echitabil și adecvat al minorităților și să evite orice abuz al unei poziții dominante (a se vedea *Young, James and Webster v. the United Kingdom*, 13 august 1981, Seria A nr. 44, p. 25, § 63 și *Chassagnou and Others v. France [GC]*, nr. 25088/95 și 28443/95, ECHR 1999-III, p. 65, § 112).

Atunci când Curtea efectuează controlul prin prisma art. 11 CEDO, sarcina sa nu este de a substitui opiniile autorităților naționale relevante cu opiniile proprii, ci mai degrabă să revizuiască în conformitate cu articolul 11 deciziile pe care acestea le-au emis în exercitarea discreției lor. Aceasta nu înseamnă că ea trebuie să se limiteze la stabilirea faptului dacă statul pârât și-a exercitat discreția sa în mod rezonabil, atent și cu bună-credință; ea trebuie să examineze pretinsa ingerință în lumina cauzei în ansamblu și să determine dacă aceasta a fost „proporțională scopului legitim urmărit” și dacă motivele invocate de autoritățile naționale pentru a o justifica sunt „relevante și suficiente”. Făcând acest lucru, Curtea trebuie să se convingă că autoritățile naționale au aplicat standarde care au fost în conformitate cu principiile prevăzute în articolul 11 și, mai mult, că ele și-au bazat deciziile pe o evaluare acceptabilă a faptelor relevante (a se vedea, *United Communist Party of Turkey and Others v. Turkey*, 30 ianuarie 1998, § 47).

Curtea a observat că Consiliul municipal a respins cele 3 cereri ale Hyde Park de organizare a demonstrațiilor pe următoarele motive: deoarece „protestul era nedorit și neîntemeiat” (cererea nr. 33482/06); deoarece pentru aceeași zi erau planificate o serie de evenimente în centrul orașului, inclusiv în parcul Ștefan cel Mare (cererea nr. 45094/06); deoarece Parlamentul nu era responsabil de organizarea concursului Eurovision, care a avut loc în Ucraina, și că

cererea este lipsită de temei, deoarece se referă la acțiuni care deja au avut loc (cererea nr. 45095/06). Curtea a notat că asemenea motive sunt inconsistente cu prevederile Legii întrunirilor, care în art. 6 și 7 stipulează temeiurile în baza cărora o cerere de organizare a unei demonstrații poate fi respinsă. Asemenea motive nu sunt compatibile cu art. 11 CEDO. Nu au existat sugestii că organizatorii ar fi intenționat să atenteze la ordinea publică sau să caute confruntări cu autoritățile. Intenția lor a fost, mai degrabă, să atragă atenția asupra situației studenților moldoveni în România; să organizeze un miting în susținerea libertății de exprimare; și să protesteze în privința concursului de muzică Eurovision și a modului în care autoritățile moldovenești au organizat votarea în Moldova. Garantarea dreptului la libertatea de întrunire nu poate fi lăsată la capriciul autorităților și la percepția lor a ceea ce merită sau nu autorizarea.

În lumina constatărilor făcute în temeiul art. 11 CEDO, Curtea nu a considerat necesară examinarea separată pretenției privind art. 6 § 1 CEDO.

Curtea a acordat reclamanților suma totală de EUR 9,000 (câte EUR 3,000 în fiecare hotărâre) cu titlu de prejudiciu moral și suma totală de EUR 3,000 (câte EUR 1,000 în fiecare hotărâre) cu titlu de costuri și cheltuieli. Aceste sume urmează a fi plătite reprezentantului reclamantului la Curte.

Hotărârile Curții pot fi accesate aici

sursa: <http://www.lhr.md/news/136.html>

Activitatea de informare “ Dreptul de a alege și de a fi ales. Importanța alegerilor ”

La data de 28 martie 2009, în incinta Liceului Teoretic “Alexandru cel Bun”, or. Bender, membrii Rețelei Tinerilor Lideri din regiunea transnistreană au organizat activitatea de educație electorală “Dreptul de a alege și de a fi ales. Importanța alegerilor”. În

cadrul seminarului au participat 20 de tineri, elevi ai claselor a XI și a XII, cetățeni cu drept de vot ai R. Moldova.

Activitatea realizată a avut drept scop informarea tinerilor asupra modului de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009, zi în care ei își vor exercita pentru prima dată dreptul la vot. Tinerii au fost instruiți asupra corectitudinii procedurii de exercitare a acestui drept, importanța acestei experiențe, localizarea secțiilor de votare pentru localitatea lor.

Partea teoretică a activității – expunerile prevederilor legale la capitolul electoral a contribuit la înțelegerea esenței exercitării dreptului la vot. Participanții au beneficiat de posibilitatea de a vedea grafic cum arată o secție de votare și care este procedura ce urmează a fi respectată pentru realizarea corectă a dreptului la vot.

Forma în care s-a desfășurat activitatea a permis tinerilor să supună discuțiilor și să dezbată diferite idei și păreri vis-a-vis de importanța exercitării dreptului la vot și

corectitudinea desfășurării scrutinului în regiunea transnistreană. Totodată au menționat fenomenul dezinformării populației, indiferența și lipsa interesului din partea tinerilor, nivelul jos de cultură civică, fapt ce influențează atitudinea alegătorului față de importanța exercitării dreptului la vot. În baza informației obținute au încercat să răspundă din propriul punct de vedere la întrebarea “de ce este important și necesar să votezi?”, ceea ce a generat atitudini contradictorii, în schimb a convins tinerii să meargă la vot. Participanții au rămas impresionați de discuțiile prin intermediul cărora au aflat lucruri utile, dar și necesare unui cetățean cu drept de vot într-o societate democratică.

Activitatea a fost realizată de membrii Rețelei Tinerilor Lideri din regiunea transnistreană.

Cazac Ala, Breahni Tatiana.

Rețeaua Tinerilor Lideri din regiunea transnistreană a fost creată de către Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Consolidarea grupurilor de inițiativă de tineret din regiunea transnistreană”, proiect susținut financiar de Ambasada Regală a Olandei la Kiev prin intermediul Programului MatraKAP.

**Alegătorii din regiunea
transnistreană sunt
discriminați în exercitarea
dreptului la vot, Promo-LEX**

Cetățenii R. Moldova domiciliați în regiunea transnistreană sunt discriminați în exercitarea dreptului la vot în raport cu cetățenii din alte regiuni ale țării, se arată în primul [Raport privind monitorizarea procesului electoral în regiunea transnistreană pentru alegerile parlamentare din 2009](#), transmite Info-Prim Neo.

Raportul, prezentat marți, 24 martie, este elaborat de Asociația Promo-LEX, membră a Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009”. Monitorizarea procesului electoral în regiunea din stânga Nistrului, efectuată în perioada 10 februarie – 18 martie 2009, este prima în istoria alegerilor din R. Moldova.

Pavel Postică, jurist al Promo-LEX, coordonator în cadrul proiectului de monitorizare, a spus că, de la primele alegeri parlamentare din 1994, se observă o creștere lentă, dar continuă, a numărului de persoane care doresc să-și exercite dreptul la vot.

Încă la 3 martie 2009, CEC a declarat că vor fi deschise 500 de secții de votare în regiune. Ulterior, din cauza neînțelegerilor dintre autoritățile de la Tiraspol și organele constituționale din R. Moldova, la 10 martie CEC a adoptat o hotărâre prin care alegătorii din regiune vor putea vota în zece secții de votare deschise în dreapta Nistrului.

Observatorii au semnalat imposibilitatea întocmirii listelor electorale, deoarece în regiune administrația publică locală nu se află sub jurisdicția autorităților constituționale.

Experții mai constată că autoritățile nu au prevăzut situația în cazul schimbării locului de ședere în interiorul regiunii. „Din cauza lipsei listelor electorale pentru cetățenii din regiunea transnistreană, alegătorii din acest teritoriu nu vor

putea obține certificatul pentru dreptul de vot la o altă secție de votare, decât la una din cele 10 secții deschise în raza domiciliului lor, reflectat în actele de identitate”, a spus Ion Manole, președintele Asociației Promo LEX.

Potrivit datelor furnizate Asociației Promo-LEX de către Ministerul Dezvoltării Informaționale, în regiunea transnistreană sunt înregistrați 223 580 cetățeni ai R. Moldova cu drept de vot. Respectiv, peste 22 mii de alegători revin la o singură secție de votare. Totodată, legislația electorală prevede că numărul alegătorilor la o secție de votare nu trebuie să depășească 3 mii de persoane. În plus, la aceleași 10 secții de votare unde vor putea vota locuitorii din regiunea transnistreană își vor exercita dreptul de vot și locuitorii localităților din preajmă regiunii, cum ar fi Doroțcaia, Cocieri, și altele. Cea mai serioasă problemă, potrivit raportului, e legată de cele două secții de votare constituie pentru localitatea Varnița. La aceste secții de votare, ambele cu sediul în casa de cultură, vor putea vota alegătorii din Bender și Tiraspol, plus numeroase localități rurale din r.Slobozia, iar numărul alegătorilor din aceste localități constituie peste 100 de mii. Experții de la Promo-LEX se întreabă dacă aceste două secții de votare vor fi capabile să asigure în deplină măsură dreptul cetățenilor la vot.

Raportul mai arată că mass-media din regiune s-a referit indirect la alegerile parlamentare din 2009, iar conținutul informațiilor a fost în mare parte negativ, exprimând poziții împotriva participării la vot.

„Activitățile specifice campaniei electorale sunt practic absente. Cele mai active partide pot fi considerate Uniunea Centristă, Partidul Liberal Democrat și Mișcarea Acțiunea Europeană. Majoritatea partidelor nu au organizat întâlniri cu alegătorii în această regiune”, a adăugat Manole. În acest context, Asociația Promo-LEX recomandă concurenților electorali să adopte poziții nediscriminatorii față de

alegătorii din localitățile aflate sub controlul regimului de la Tiraspol. Recomandări în acest sens au fost adresate și observatorilor internațional și Comisiei Electorale Centrale.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

<http://www.promolex.md/index.php?module=news&item=159&Lang=ro>

http://www.publictv.md/ro/Conferinta_de_presa_Procesului_electoral_in_regiunea_transnistreana-25.03.2009

DOC – [Raport Nr. 1](#)

Consolidarea grupurilor de inițiativă de tineret din regiunea transnistreană

Pe parcursul primului trimestru a anului 2009, Asociația „Promo-LEX” a implementat Proiectul „Consolidarea grupurilor de inițiativă de tineret din regiunea transnistreană”.

În procesul de implementare s-a propus realizarea următoarelor obiective: îmbunătățirea abilităților și deprinderilor de participare civică a tinerilor; încurajarea inițiativelor de tineret; crearea unei rețele regionale de tineri lideri.

În cadrul proiectului au fost organizate 4 traininguri. Primele trei traininguri au fost dedicate următoarelor

tematici: "Drepturile tinerilor și a studenților", "Voluntariatul în cadrul comunității mele", "Comunicare și rezolvare de conflicte".

În cadrul acestor 3 traininguri au participat 64 de tineri din stînga Nistrului: or.Dubăsari; or. Grigoriopol; s.Mălăiești, r-nul Grigoriopol; or.Rîbnița; s.Coșnița; or.Slobozia; mun.Tiraspol; mun. Bender; s.Sloboda-Rașcov, r-nul Camenca; s.Doroțcaia; s.Corjova; s.Harmațca.

Activitatea finală a proiectului, cel de-al patrulea training a fost organizat în perioada 21-22 martie 2009, la Baza de Odihnă „La popas”. Trainingul a întrunit 15 dintre cei mai activi participanți la activitățile de instruire organizate anterior în cadrul proiectului. Programul trainingului s-a axat pe activități practice gen: jocuri de rol și simulare, lucru în grup, activități ce au permis participanților implicarea directă și dezvoltarea abilităților de gîndire critică.

În cadrul jocului de rol, participanții au înscenat interacțiunea actorilor societății: ONG, Mass-media, Guvernul și Cetățenii. Participanții au listat funcțiile fiecărui actor într-o societate democratică, la fel și cerințele actorilor unul față de altul. Tinerii au dat dovadă de bună înțelegere a noțiunii de interacțiune a segmentelor cheie într-o societate democratică și au prezentat idei conforme situației la zi.

În contextul tematicii abordate în cadrul trainingului, și anume, drepturile omului într-o societate democratică, participanții au vizionat și comentat o serie de spoturi sociale dedicate acestei tematici. Este de menționat că participanții au fost profund impresionați de modalitatea de abordare a tematicii drepturilor omului în cadrul acestor spoturi sociale, fapt ce a generat dezbateri și discuții aprinse vis-a-vis de conținutul materialului vizionat.

Jocul de simulare s-a axat pe prezentarea fenomenului de discriminare în societate. Această activitate a generat atitudini și comportamente controversate, participanții jucînd

rolul celor care discriminează și celor care sunt discriminați.

De asemenea, participanții au elaborat în comun planul de acțiuni al Rețelei pentru o perioadă de două luni – până la 20 mai 2009. În contextul dat, ei și-au asumat responsabilitatea de a organiza în localitatea din care provin diverse activități orientate spre informarea tinerilor asupra procedurii de vot, activități de instruire în domeniul dezvoltării inițiativelor de tineret axate pe probleme actuale tinerilor: comunicare și relaționarea tinerilor cu comunitatea, drepturile omului. Majoritatea tinerilor au atenționat și asupra necesității dezvoltării unor spații prietenoase lor în comunitățile pe care le reprezintă, acest lucru fiind o modalitate eficientă de susținere a activităților inițiate de către ei.

Activitatea a fost organizată în cadrul proiectului “Consolidarea grupelor de inițiativă de tineret din regiunea transnistreană”, proiect implementat cu suportul financiar al Ambasadei Regale a Olandei la Kiev, prin intermediul Programului MatraKAP.

Olga Gordila,
Coordonator de proiect
Asociația Promo-LEX

Managementul financiar pentru ONG

Succesul unei organizații în mare parte depinde de capacitatea ei de a administra corect resursele financiare, apelând la soluții adecvate ale managementului financiar.

Foarte multe organizații neguvernamentale, în special cele începătoare, întâmpină dificultăți legate de managementul financiar al organizației, și anume în ceea ce ține de: planificarea bugetului organizației, colectarea de fonduri, sistemul de contabilitate inadecvat și procedurile dificile de raportare către instituțiile de stat și organizațiile donatoare.

În acest context, în perioada 21-22 martie 2009, Asociația Promo-LEX a organizat cursul de instruire "Managementul Financiar pentru ONG". Trainingul fiind destinat reprezentanților ONG din regiunea transnistreană, responsabili de managementul financiar, evidența contabilă și colectarea de fonduri. Evenimentul a întrunit 23 de participanți din mun.Tiraspol, mun.Bender, or.Dubăsari, or.Râbnița, precum și din alte localități din raioanele Slobozia și Camenca.

Scopul trainingului a fost de a dezvolta cunoștințele și abilitățile reprezentanților ONG din regiunea transnistreană în domeniul managementului financiar al proiectelor și al organizației. Este important de menționat faptul că tema acestui training a fost stabilită la insistența beneficiarilor CRDT, care de multe ori au indicat în formularele de evaluare necesitatea de instruire în domeniul managementului financiar al ONG.

În cadrul sesiunilor teoretice au fost abordate subiecte precum: noțiuni și principii de bază ale managementului

financiar; metode și instrumente ale managementului financiar; planificarea și elaborarea proiectului de buget pentru organizație și proiecte; colectarea de fonduri în cadrul ONG; procedurile de raportare financiară către organizațiile donatoare, cât și către organele competente de stat.

În cadrul sesiunilor practice participanții au elaborat proiecte de buget pentru patru ONG-uri virtuale, reieșind din misiunea și planul lor strategic.

Un număr mare de întrebări care au fost adresate formatorilor de către participanți s-au referit nemijlocit la regulile de raportare financiară către organizațiile donatoare și către organele competente de stat. Deoarece majoritatea organizațiilor din regiune nu au angajat un contabil profesionist, iar persoanele responsabile de raportarea financiară de obicei nu posedă cunoștințe necesare în domeniu, această sesiune a fost considerată una extrem de utilă pentru participanți.

Trainingul este parte a programului de instruire din cadrul Departamentului ONG al Centrului de Resurse și Dezvoltare pentru Transnistria, orientat spre susținerea societății civile din regiunea transnistreană. Proiectul este implementat de către Asociația Promo-LEX cu sprijinul financiar al National Endowment for Democracy.

Natalia Gligor
Coordonator Departament ONG,
CRDT

Acțiunile abuzive ale

colaboratorilor structurilor “vamale” ale administrației de la Tiraspol s-au soldat cu sechestrarea urnelor de vot destinate secției de votare din satul Corjova

Asociația Promo-LEX condamnă acțiunile abuzive și ilegale ale colaboratorilor structurilor vamale ale administrației ilegale de la Tiraspol în legătură cu limitarea dreptului la libera circulație și sechestrarea urnelor de vot destinate secției electorale din

satul Corjova, r-ul Dubăsari.

La 19 martie 2009, orele 11.00 la postul “vamal” din apropierea satului Pohrebea, r-ul Dubăsari, a fost oprit automobilul ce transporta urnele de vot destinate secției de votare nr.5 din Corjova (Circumscripția nr.15 Dubăsari). Primarul de Corjova prezent la fața locului și șoferul automobilului Oleg Cernatu au fost privați de libertate timp de cca. 4 ore la presupusul post „vamal”.

Observând că mărfurile transportate sunt urne de vot, destinate viitoarelor alegeri parlamentare, colaboratorii acestui „serviciu vamal” au cerut primarului să achite contravaloarea bunurilor transportate. La refuzul acestuia de a achita careva sume, solicitate ilegal de către instituții ilegale, persoanele (identificabile) au declarat că bunurile

vor fi sechestrate, iar în privința șoferului va fi întocmit proces verbal. Insistențele primarului Valeriu Mițul, precum că automobilul și urnele pot face cale întoarsă, pentru evitarea incidentelor neplăcute sau că șoferul nu are nici o atribuție față de urne au fost ignorate. În rezultat, urnele au fost sechestrate iar în privința șoferului a fost întocmit proces verbal de comitere a unei presupuse abateri "vamale".

Asociația Promo-LEX, în repetate rânduri a făcut publice diverse situații ce dovedesc abuzul reprezentanților organelor ilegale din regiune. Situația respectivă demonstrează odată în plus caracterul ne constructiv și exclusiv represiv al regimului. Constatăm cu regret că scopul intimidărilor și ilegalității care a avut loc la 19 martie 2009 nu este altul decât tensionarea din nou a situației în regiune înaintea scrutinului electoral care se va desfășura la 5 aprilie 2009. Organele electorale constituționale au anunțat crearea secției de votare nr.5 în s.Corjova, iar sechestrarea urnelor de vot servesc drept primă acțiune de intimidare a cetățenilor care vor dori să își exercite dreptul constituțional de a vota. Amintim că alegerile locale din 3 și 17 iunie 2007 au fost compromise datorită violențelor organizate de către numeroase persoane, reprezentanți ai miliției din regiune și ocupării secției de votare din Corjova.

Primarul de Corjova și șoferul automobilului Oleg Cernatu au fost reținuți pe teritoriul postului de control un timp foarte îndelungat, urnele în acest timp fiind expuse la vedere în scop de intimidare și avertizare pentru toate persoanele care au tranzitat zona. Astfel, regimul separatist de la Tiraspol a oferit un semnal clar populației din regiune că nu vor tolera desfășurarea civilizată a scrutinului electoral în Zona de securitate și întreaga regiune.

La 17 martie 2009, Promo-LEX a făcut apel către reprezentanții autorităților constituționale și ai Federației Ruse să includă în agenda discuțiilor de la Moscova subiectul privind problemele și situația privind drepturile omului din regiune.

Promo-LEX a chemat semnatarii Acordului moldo-rus din 21 iulie 1992 să își respecte angajamentele internaționale și obligațiile pozitive în raport cu drepturile persoanelor aflate în acest teritoriu, enunțând drepturile electorale drept primordiale la momentul de față. Constatăm cu regret, că subiectul a fost ignorat sau cel puțin rezultatul rămâne nul.

În acest context, reiterăm cu insistență conținutul apelului din 17 martie 2009, iar în cazul în care o nouă întâlnire dintre Voronin și Smirnov va avea loc la 25 martie, cerem discutarea subiectului ce ține de necesitatea respectării necondiționate a drepturilor omului în regiune, în special a dreptului la vot.

Totodată, solicităm autorităților constituționale să întreprindă toate acțiunile legale pașnice pentru restituirea în cel mai scurt timp a urnelor sechestrare și să solicite regimului de la Tiraspol abținerea de la careva acțiuni cu caracter de limitare a dreptului la libera circulație, proprietate și vot în perioada electorală. De asemenea, trebuie întreprinde toate acțiunile și procedurile prevăzute de legislația națională, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor cazului și eventuala atragere la răspundere administrativă sau penală a persoanelor culpabile pentru admiterea acestui abuz.

Totodată, chemăm structurile competente naționale și internaționale să ia atitudine prin adoptarea unei poziții clare de condamnare a regimului pentru orice acțiune de intimidare sau represiune.

Asociația Promo-LEX, membră a Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte 2009, monitorizează procesul electoral în regiunea transnistreană a R.Moldova. Proiectul este finanțat de Fundația EURASIA din resursele financiare acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Promo-LEX este o organizație nonguvernamentală, non-profit și apolitică, înregistrată la Ministerul Justiției al

RM în 2002.

Opiniile exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția finanțatorilor.

Departamentul Juridic

Asociația Promo-LEX

20 martie 2009